

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 478/2020-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 13. októbra 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a zo sudcov Libora Duľu a Ladislava Duditša (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED] [REDACTED] zastúpeného advokátom JUDr. Dušanom Klimom, Sládkovičova 61, Žiar nad Hronom, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 36 ods. 1 písm. b) a c), čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 16 CoPr 1/2017-265 zo 17. mája 2018 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 38/2019 z 18. decembra 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Obsah ústavnej sťažnosti, sťažnostná argumentácia a návrh rozhodnutia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. marca 2020 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]

████████████████████ (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 36 ods. 1 písm. b) a c), čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) č. k. 16 CoPr 1/2017-265 zo 17. mája 2018 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 Cdo 38/2019 z 18. decembra 2019 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a priložených príloh vyplýva, že sťažovateľ vystupoval v procesnom postavení žalobcu proti svojmu bývalému zamestnávateľovi ako žalovanému o určenie neplatnosti výpovede z pracovného pomeru pred Okresným súdom Žiar nad Hronom (ďalej len „okresný súd“). Rozsudkom okresného súdu č. k. 12 Cpr 1/2015-212 z 2. decembra 2016 bola žaloba sťažovateľa zamietnutá. Sťažovateľ podal na krajskom súde odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým rozhodnutím tak, že potvrdil rozsudok okresného súdu. Sťažovateľ proti napadnutému rozhodnutiu krajského súdu podal dovolanie odôvodnené podľa § 420 písm. f) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) a podľa § 421 ods. 1 CSP, ktoré najvyšší súd napadnutým rozhodnutím odmietol vo vzťahu k namietanej vade zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP pre neprípustnosť podľa § 447 písm. c) CSP a vo vzťahu k namietanému odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP pre procesnú neprípustnosť podľa § 447 písm. f) CSP.

3. Sťažovateľ namieta, že všeobecné sudy sa riadne nevysporiadali so všetkými tvrdeniami, ktoré sťažovateľ v konaní namietal. Tieto tvrdenia sa týkali najmä zdravotného stavu sťažovateľa, ktorý podľa svojich tvrdení bol nútený vykonávať prácu, ktorá nebola pre neho z dôvodu zdravotného stavu vhodná. V rozpore s § 319 CSP krajský súd z vlastnej iniciatívy nevykonával dokazovanie v tomto smere.

4. Sťažovateľovi bola daná výpoveď z dôvodu podľa § 63 ods. 1 písm. e) zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákonník práce“) pre opakované menej závažné porušenie pracovnej disciplíny, keď v prvom prípade bol upozornený, že porušuje pracovnú disciplínu z dôvodu sedenia na zábradlí, čím porušil predpisy bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci (ďalej len „BOZP“). Sťažovateľ rozporuje, že v tomto prípade sa nedopustil vôbec tvrdého porušenia pracovnej disciplíny, pretože jeho konanie bolo všeobecne tolerované a rovnako sa správali aj ostatní zamestnanci, pričom nikdy na prípadné porušenie pracovnej disciplíny upozornení neboli, navyše poukázal aj na skutočnosť, že v tomto prípade nemožno objekt, na ktorom sťažovateľ sedel, označiť ako zábradlie, pretože v zmysle československých technických noriem nenapĺňa znaky tohto pojmu. Výpovedný dôvod bol podľa jeho názoru nesprávne formulovaný po právnej, ale aj technickej stránke. Sťažovateľ uvádza, že svoju prácu vykonával spôsobom, ako mu to jeho zdravotný stav dovoľoval, pričom bolo zodpovednosťou zamestnávateľa ako žalovaného zabezpečiť, aby bol sťažovateľ schopný vykonávať svoju prácu v súlade s predpismi BOZP. Ďalej uviedol, že jeho prácu ani nebolo možné vykonať inak, ako porušením predpisov BOZP, za čo by mal nieť zodpovednosť zamestnávateľ, ktorý miesto výkonu práce riadne nepripravil a nezabezpečil. V druhom prípade mal nechať sťažovateľ pri práci so žeriavom zavesené bremeno na okruhoch a odísť na prestávku, čo bolo vyhodnotené ako porušenie predpisov BOZP. Výpoveď daná sťažovateľovi je podľa jeho názoru účelová a diskriminujúca. S týmito okolnosťami sa podľa mienky sťažovateľa všeobecné súdy riadne nevysporiadali, svoje rozhodnutia zaťažili nedostatkom odôvodnenia a porušili základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 listiny a čl. 6 dohovoru.

5. Okrem toho sťažovateľ uvádza, že výpoveď nebola riadne prerokovaná so zástupcami zamestnancov, čo zakladá neplatnosť takejto výpovede. Sťažovateľ v tejto súvislosti poukázal na uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 3 Mcdo 14/2013.

6. Namietané porušenie čl. 36 ods. 1 písm. b) a c) ústavy vidí sťažovateľ v tom, že s uvedenými skutočnosťami týkajúcimi sa najmä výpovedných dôvodov sa konajúce súdy vôbec nevysporiadali, neprihliadli na Protokol Inšpektorátu práce Banská Bystrica

z 22. augusta 2016, nezohľadnili, že sťažovateľ nebol oboznámený s bezpečnostnými pravidlami pre prácu s bremenami.

7. K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci v prítomnosti účastníka konania, základného práva na verejné prerokovanie veci a základného práva vyjadriť sa k podstatným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v spojení so základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 listiny a čl. 6 dohovoru, ktorého obsahom je právo na zákonný proces a predchádzanie prekvapivým rozhodnutiam, sťažovateľ uvádza, že odvolací súd porušil § 385 ods. 1 CSP a nenariadil ústne pojednávanie v rámci odvolacieho konania, čím spôsobil, že napadnuté rozhodnutie krajského súdu je prekvapivé. Krajský súd vo svojom rozhodnutí odkázal na závery súdu prvej inštancie, ktoré podľa sťažovateľa neboli riadne odôvodnené, z tohto dôvodu mal krajský súd nariadiť pojednávanie vo veci a odstrániť tieto vady rozhodnutia okresného súdu za súčasnej prítomnosti oboch procesných strán konania v súlade so zachovaním princípu kontradiktórnosti.

8. Vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu najvyššieho súdu sťažovateľ namieta záver najvyššieho súdu o nemožnosti domáhať sa prieskumu vykonaného dokazovania v dovolacom konaní, ktorý podľa jeho názoru odporuje ustálenej rozhodovacej praxi najvyššieho súdu k výkladu § 420 písm. f) CSP, poukazujúc na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 155/2017, ako aj na judikatúru ústavného súdu, čo je v rozpore s ústavnými právami sťažovateľa garantované v čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 listiny a čl. 6 dohovoru. Sťažovateľ uvádza, že *«V zmysle starej právnej zásady „ex iniuria ius non oritur“ (z nepráva nevzniká právo) máme za to, že sťažovateľ splnil všetky zákonné podmienky, pre ktoré malo byť dovolanie prijaté. Kde z nezákonnej výpovede, ako i diskriminácie sťažovateľa pre jeho zdravotné problémy, nemožno jednoznačne založiť zákonný stav a proces.»*

9. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd rozhodol nálezom tak, že vysloví porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 36 ods. 1 písm. b) a c), čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 ústavy, základného práva podľa čl. 36 listiny a práva podľa čl. 6 dohovoru napadnutými rozhodnutiami krajského súdu a najvyššieho súdu, ktoré žiada zrušiť

a vec vrátiť na ďalšie konanie a rozhodnutie. Sťažovateľ žiada ústavný súd o priznanie primeraného finančného zadost'učinenia vo výške 200 eur z dôvodu intenzity a rozsahu zásahu do základných práv sťažovateľa. Zároveň si sťažovateľ uplatňuje nárok na náhradu trov konania.

II.

Právomoc ústavného súdu a relevantná právna úprava

10. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

11. Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

12. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

13. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

14. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,

b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný

- súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
 - d) ktorý je neprípustný,
 - e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
 - f) ktorý je podaný oneskorene,
 - g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

15. Podľa čl. 36 ods. 1 ústavy zamestnanci majú právo na spravodlivé a uspokojujúce pracovné podmienky. Zákon im zabezpečuje najmä

- a) právo na odmenu za vykonanú prácu, dostatočnú na to, aby im umožnila dôstojnú životnú úroveň,
- b) ochranu proti svojvoľnému prepúšťaniu zo zamestnania a diskriminácii v zamestnaní,
- c) ochranu bezpečnosti a zdravia pri práci,
- d) najvyššiu prípustnú dĺžku pracovného času,
- e) primeraný odpočinok po práci,
- f) najkratšiu prípustnú dĺžku platenej dovolenky na zotavenie,
- g) právo na kolektívne vyjednávanie.

16. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

17. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

18. Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

19. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom

zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. Rozsudok musí byť vyhlásený verejne, ale tlač a verejnosť môžu byť vylúčené buď po dobu celého, alebo časti procesu v záujme mravnosti, verejného poriadku alebo národnej bezpečnosti v demokratickej spoločnosti, alebo keď to vyžadujú záujmy maloletých alebo ochrana súkromného života účastníkov alebo, v rozsahu považovanom súdom za úplne nevyhnutný, pokiaľ by, vzhľadom na osobitné okolnosti, verejnosť konania mohla byť na ujmu záujmom spoločnosti.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

20. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh ústavný súd ustálil, že jej podstatou je tvrdené porušenie základného práva sťažovateľa na ochranu proti svojvoľnému prepúšťaniu zo zamestnania a diskriminácii v zamestnaní a ochranu bezpečnosti a zdravia pri práci, podľa čl. 36 ods. 1 písm. b) a c) ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 36 ods. 1 listiny a právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a základného práva na verejné prerokovanie vecí v prítomnosti účastníka konania a vyjadriť sa k podstatným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy napadnutými rozhodnutiami krajského súdu a najvyššieho súdu z dôvodov založených na spochybňovaní platnosti výpovede danej sťažovateľovi najmä z ohľadu skutkového posúdenia výpovedných dôvodov a neprerokovaní výpovede vopred so zástupcami zamestnancov. Z procesného hľadiska namieta, že krajský súd nenariadil pojednávanie o jeho odvolaní, čím porušil zásadu kontradiktórnosti a svoje rozhodnutie zaťažil vadou prekvapivosti. Najvyšší súd odmietol jeho dovolanie v rozpore so svojou ustálenou judikatúrou tým, že sa odmietol zaoberať prieskumom vykonaného dokazovania.

21. Aj keď sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti namieta porušenie čl. 36 listiny a čl. 6 dohovoru ako celku, z obsahu ústavnej sťažnosti bolo zrejmé, že namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu, ktoré je obsiahnuté v čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj porušenie práva na spravodlivé konanie zahrnuté v čl. 6 ods. 1 dohovoru. Z tohto dôvodu ústavný súd preskúmal napadnuté rozhodnutia všeobecných súdov v uvedenom rozsahu.

III.1 K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 ústavy v spojení s čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru rozhodnutím krajského súdu

22. Sťažovateľ vo vzťahu k rozhodnutiu krajského súdu napáda jednak nesprávnosť vyhodnotenia skutkových okolností veci, nedostatky v procesnom postupe krajského súdu a nesprávne posúdenie platnosti výpovede s ohľadom na prerokovanie výpovede zástupcami zamestnancov. Rovnako aj v podanom dovolaní sťažovateľ vytýkal krajskému súdu nedostatok riadneho odôvodnenia jeho rozhodnutia a nevysporiadanie sa s podstatnými tvrdeniami sťažovateľa, čo podradil pod dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP, a nezohľadnenie ustálenej judikatúry najvyššieho súdu z hľadiska prerokovania výpovede zástupcami zamestnancov, čo podradil pod dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 CSP. Napokon aj v podanej ústavnej sťažnosti sťažovateľ opakuje svoju argumentáciu s následkom tvrdeného namietaného porušenia sťažovateľom označených základných práv. V tejto časti ústavný súd konštatuje, že ak sa argumentmi sťažovateľa proti napadnutému rozsudku krajského súdu v rámci posudzovania dovolacích dôvodov zaoberal najvyšší súd, a to v miere, ktorá splnila všetky atribúty pre naplnenie ochrany sťažovateľom označeného základného práva, ústavný súd nemá na opätovné posúdenie týchto argumentov právomoc (§ 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

23. Vzhľadom na to, že je úlohou nielen ústavného súdu, ale aj všeobecných súdov poskytovať ochranu základným právam, ústavný súd v duchu zásady sebaobmedzenia s ohľadom na princíp subsidiarity odmietol ústavnú sťažnosť z uvedených dôvodov (bod 31 tohto odôvodnenia) podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie (§ 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

III.2 K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 ústavy v spojení s čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru rozhodnutím najvyššieho súdu

24. Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 299/04, II. ÚS 78/05) do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí aj právo

každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy. Z toho vyplýva, že k reálnemu poskytnutiu súdnej ochrany dôjde len vtedy, ak sa na zistený stav veci použije ústavne konformným spôsobom interpretovaná platná a účinná právna norma (m. m. IV. ÚS 77/02).

25. Ústavný súd sa oboznámil s obsahom napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu, ktorý odmietol sťažovateľom podané dovolanie odôvodnené podľa § 420 písm. f) CSP, ako aj § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Sťažovateľ ako vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP uviedol, že krajský súd nereparoval nezrovnalosti vo vykonanom dokazovaní pred súdom prvej inštancie, rozhodol bez nariadenia pojednávania, závery krajského súdu v napadnutom rozhodnutí sú nedostatočne odôvodnené, rozhodnutie krajského súdu je prekvapivé a krajský súd sa adekvátnym spôsobom nevyjadril k spochybneniu oboch výpovedných dôvodov najmä po skutkovej stránke, a to konkrétne k námietke zdravotnej nespôsobilosti sťažovateľa vykonávať prácu podľa pracovnej zmluvy a k posúdeniu okolnosti, že sťažovateľ sa nedopustil konania klasifikovaného ako menej závažné porušenie pracovnej disciplíny, tak ako to bolo vymedzené vo výpovedi.

26. K námietke sťažovateľa týkajúcej sa nenariadenia pojednávania odvolacím súdom najvyšší súd v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že krajský súd vyhodnotil skutkový stav zistený okresným súdom ako dostatočný na podklad pre jeho rozhodnutie a z tohto dôvodu nebol povinný nariaďovať pojednávanie v zmysle § 385 ods. 1 CSP.

27. Najvyšší súd neidentifikoval ani namietanú prekvapivosť rozhodnutia krajského súdu, uviedol, že oba sudy nižších stupňov dospeli k rovnakým právnym záverom, že sťažovateľ sa dopustil opakovaného porušenia pracovnej disciplíny a písomná výpoveď daná sťažovateľovi je platná.

28. Najvyšší súd preskúmal aj tvrdený nedostatok odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu. Konkrétne uviedol, že krajský súd považoval za preukázané, že sťažovateľ bol vopred oboznámený s príslušnými predpismi BOZP, rovnako bolo preukázané, že sa dopustil konania vyhodnoteného ako porušenie pracovnej disciplíny, výpoveď bola riadne vopred prerokovaná zástupcami zamestnancov. Zdôraznil, že prevažná časť argumentácie dovolateľa sa týkala rozporovania skutkových zistení, z odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu jasne vyplýva, z akých dôkazov vychádzal pri ustálení skutkového stavu veci a pri následnej aplikácii príslušných právnych noriem.

29. Uplatnenie dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP sťažovateľ odôvodnil tým, že krajský súd svojím záverom, že k prerokovaniu výpovede danej sťažovateľovi došlo v súlade s príslušnými ustanoveniami Zákonníka práce, rozhodol v rozpore s ustálenou judikatúrou najvyššieho súdu v otázke prerokovania výpovede zástupcami zamestnancov vopred (rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3 Mcdo 14/2013), pričom dôkazné bremeno preukázať prerokovanie výpovede zo strany zástupcov zamestnancov vopred zaťažuje zamestnávateľa.

30. Vo vzťahu k uvedenej dovolacej námietke sťažovateľa najvyšší súd uviedol, že má povahu rozporovania zisteného skutkového stavu a záverov krajského súdu o neunesení dôkazného bremena sťažovateľa, pokiaľ ide o tvrdenie, že k prerokovaniu výpovede zo strany zástupcov zamestnancov nedošlo riadne, resp. vopred pred jej doručením sťažovateľovi. Z dôvodu ich skutkového charakteru nie sú spôsobilým dovolacím dôvodom podľa § 421 CSP, ktorý je zameraný na posudzovanie a riešenie právnych otázok zásadných pre rozhodnutie vo veci za splnenia ďalších obmedzení vyplývajúcich z § 421 CSP.

31. Z uvedených dôvodov bolo dovolanie sťažovateľa najvyšším súdom odmietnuté v časti namietajúcej vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP pre neprípustnosť podľa § 447 písm. c) CSP a v časti namietajúcej nesprávne posúdenie veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP ako procesne neprípustné podľa § 447 písm. f) CSP.

32. Ústavný súd konštatuje, že rozhodnutie najvyššieho súdu netrpí žiadnymi vážnymi nedostatkami, ktoré by boli spôsobilé zasiahnuť do sťažovateľovho základného práva na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie. Najvyšší súd sa vysporiadal s námietkami sťažovateľa uplatnenými v podanom dovolaní spôsobom zodpovedajúcim požiadavkám na rozhodovanie najvyššieho súdu o podanom dovolaní. Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom, ktorého účelom je identifikovať zásadné vady zaťažujúce konania pred súdmi nižších stupňov, resp. zjednocovať judikatúru všeobecných súdov. Dovolanie nie je prostriedkom na opätovné rozporovanie zisteného skutkového stavu veci za situácie, ak v procese dokazovania mali strany sporu reálnu možnosť uplatnenia prostriedkov procesného útoku a na ich argumenty bola daná relevantná odpoveď.

33. Ústavný súd zhodne s najvyšším súdom posúdil námietky sťažovateľa ako spochybňovanie ustáleného skutkového stavu veci za situácie, keď aj dovolací súd vyslovil záver, že rozhodnutie krajského súdu sa s nárokom sťažovateľa vysporiadalo spôsobom zodpovedajúcim právu na spravodlivé súdne konanie v rámci posudzovania tvrdeného nedostatočného odôvodnenia tohto rozhodnutia.

34. K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nenariadením pojednávania v odvolacom konaní ústavný súd v zhode s najvyšším súdom uvádza, že na nariadenie pojednávania nebol daný zákonný dôvod podľa § 385 ods. 1 CSP. Ak sa krajský súd v plnom rozsahu stotožnil so skutkovým stavom veci a svoje rozhodnutie nezaložil na skutočnostiach, ktoré by vyplynuli z nevykonaných dôkazov alebo na zistenie ktorých bolo potrebné dokazovanie zopakovať alebo vykonané dôkazy odlišne hodnotiť, nemožno uvažovať o porušení niektorého z čiastkových práv zahrnutých v namietanej ústavnej norme. Právo na prerokovanie veci v prítomnosti účastníka konania (sporovej strany) je dodržané, ak nedôjde k porušeniu noriem procesného práva. Tým rovnako nemôže byť porušené ani právo účastníka konania vyjadriť sa k prejednávanej veci.

35. Ak sťažovateľ namieta odmietnutie dovolania podaného podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP najvyšším súdom z dôvodu, že týmto spôsobom sa nemožno domáhať nápravy skutkového stavu veci, argumentujúc judikatúrou k dôvodu dovolania podľa § 420 písm. f)

CSP, táto jeho argumentácia je od základu mylná. Pri preskúvaní dovolacieho dôvodu spočívajúceho v nesprávnom právnom posúdení je a priori vylúčené, aby dovolací súd vstupoval do skutkových okolností veci, keď jeho úlohou je riešiť iba právne posúdenie veci.

36. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03).

37. Na základe uvedeného ústavný súd musel ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti namietajúcej porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy v spojení s čl. 36 ods. 1 listiny a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú, pretože neidentifikoval žiadne namietané porušenie sťažovateľom označených práv.

III.3 K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľa podľa čl. 36 ods. 1 písm. b) a c) ústavy napadnutými rozhodnutiami krajského súdu, ako aj najvyššieho súdu

38. Sťažovateľ namietal aj porušenie svojho základného práva na spravodlivé a uspokojujúce pracovné podmienky, a to v rozsahu zabezpečenia ochrany proti svojvoľnému prepúšťaniu zo zamestnania a diskriminácii v zamestnaní a zabezpečenia ochrany bezpečnosti a zdravia pri práci podľa čl. 36 ods. 1 písm. b) a c) ústavy.

39. Ochrana proti svojvoľnému prepúšťaniu zo zamestnania [čl. 36 písm. b) ústavy] podľa názoru ústavného súdu neznamená nemennosť zamestnaneckého alebo obdobného právneho pomeru a ani zákaz skončiť takýto pomer v súlade s ústavnými a zákonnými limitmi na takýto postup zamestnávateľa (IV. ÚS 150/03).

40. Základné právo odvádzané od čl. 36 ods. 1 ústavy je priznané zamestnancom a jeho obsah je daný zákonom, ktorý bližšie upraví, akým spôsobom sa naplňajú garancie obsiahnuté v tomto článku ústavy. Sťažovateľ využil uvedený zákonný postup, žalobou sa domáhal učenia neplatnosti skončenia pracovného pomeru, pričom konajúci súd zhodnotil, či došlo k naplneniu zákonných požiadaviek na ochranu zamestnanca. Uvedené naznačuje, že ochrana zamestnanca garantovaná v čl. 36 ods. 1 ústavy bola sťažovateľovi reálne poskytnutá (IV. ÚS 150/03). Z tohto dôvodu aj v tejto časti ústavný súd zhodnotil podanú ústavnú sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú aj po zohľadnení záverov uvedených v bode 32 tohto rozhodnutia. Sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti namietal aj diskriminačný charakter výpovede. Tento charakter námietok použil sťažovateľ až v konaní pred ústavným súdom, a preto všeobecné súdy k tejto otázke ani nemohli zaujať stanovisko. Nad rámec uvedených záverov ústavný súd dodáva, že ani skutková stránka veci ustálená všeobecnými súdmi nedáva podklad na potvrdenie sťažovateľovej mienky v tomto ohľade.

41. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľa bola odmietnutá ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. októbra 2020

Miroslav DURIŠ
predseda senátu